

Tavam bērnam sola
bezmaksas balvas?

Ož pēc shēmas!

**KIBERDROŠĪBAS
EKSELENCES**

FONDS

ĢIMENĒM AR BĒRNIEM

Kibernoziedznieki mēģina ielist datoros, telefonos, interneta mākoņos un bankas kontos, lai cilvēku dati un nauda kļūtu par viņējo.

Kiberdraudi bērniem

- **Grooming:** pieaugušais uzdodas par vienaudzi un manipulē ar bērnu, lai panāktu satikšanos vai iesaistītu viņu intimās sarunās.
- **Kiberhulīgānisms:** apcelšana, izsmiešana vai draudi internetā, bieži publiski.
- **Kaitīgs saturs:** pornogrāfija, vardarbība, atkarību veicinošas spēles, kas var emocionāli traumēt.
- **Krāpniecība:** viltoti konkursi, balvas vai spēles, kurās prasa naudu vai datus.

Pašu radītie iespējamie draudi. No kā uzmanīties?

- **Privātu datu izpaušana:** vārda, adreses, skolas vai fotogrāfiju publicēšana.
- **Sekstings:** bērns nosūta savus kailfoto vai video, kas var tikt izplatīti un izmantoti šantāžai.
- **Pārmērīga ierīču lietošana:** pārlieku ilgs laiks pie ekrāniem ietekmē miegu, pašsajūtu un sociālās prasmes.

Kā pasargāt bērnu no kiberuzbrukuma?

- **Saruna.** Aicini vienmēr nākt runāt, jautāt, rādīt, pastāstīt, atzīties. Nekad nenosodi un nepārmet.
- **Virtuālās drošības ABC.** Iepazīstini bērnu ar padomiem no **drossinternets.lv**.
- **Iestatījumi.** Aktivizē piekļuves kodus, paroles, vecāku kontroli, ierobežojumus un privātuma iestatījumus. Informāciju, kā to paveikt, meklē **drossinternets.lv** sadaļā "Materiāli".
- **Cieņa.** Māci bērnam, ka nevar darīt otram to, ko negribi, lai nodara tev.
- **Domā pirms like un share.** Atgādini pārbaudīt faktus, *nešērot* visu pēc kārtas, neklikšķināt uz aizdomīgām saitēm.
- **Draudzība internetā.** Izskaidro, ka nekad nedrīkst komunicēt un apstiprināt draudzības aicinājumus no svešiniekiem.
- **Ekrāna laiks.** Uzraugi, cik daudz laika bērns pavada pie ekrāniem.

Noderīgi

Drossinternets.lv par bērnu drošību digitālajā vidē

CERT.LV padomi un brīdinājumi par Latvijā aktuālām krāpšanas kampaņām

Uzticibastālrunis.lv psihologa atbalsts bērniem problēmsituācijās

Dnsmuris.lv bezmaksas rīks individuālu lietotāju pasargāšanai no kiberapdraudējumiem

Zīņo un konsultējies

Drossinternets.lv

Uzticības tālrunis 116111
Valsts policija 110

Aizsardzības ministrija

Nacionālais
kiberdrošības
centrs

CERT.LV
Kiberincidentu
novēršanas institūcija

NCC-LV
Latvian National Cyber Security Centre

ECCC
European Cyber Security Centre

Līdzdalība
Eiropas Savienībā

**DROSS
INTERNETS.LV**